

Hoveduddannelsen Gynækologi og obstetrik

UDDANNELSESPROGRAM FASE 3, OUH-SVENDBORG

DECEMBER 2023

Indhold

Præsentation af uddannelsesprogrammet.....	3
Præsentation af afdelingen	3
- Personalemæssig normering 2023	5
- Overordnet arbejdstilrettelæggelse	5
- Arbejdstider og vagtfunktion	6
- Konferencer og undervisning.....	6
Præsentation af uddannelsesforløbet	7
Fase 3: Forløbet på OUH-Svendborg	7
Kompetencer	8
- Metoder til kompetencevurdering	8
- Evaluering af uddannelsen	9
- Obligatoriske kompetencer.....	10

Præsentation af uddannelsesprogrammet

Dette uddannelsesprogram tager udgangspunkt i DSOGs "Målbeskrivelse for hoveduddannelsen i gynækologi og obstetrik 2021" og beskriver afdeling D, OUH-Svendborg og uddannelsesstrategien for hoveduddannelseslæger her, samt et overblik over den fælles uddannelsesopgave i gynækologi og obstetrik i Regions Syd. Det er revideret som tilpasning til ændrede forhold i metoderne der hysterektomeres ved, og de dermed ændrede udfordringer i oplæringen.

Præsentation af afdelingen

Gynækologi og obstetrik har tidligere traditionelt hørt til det kirurgiske område, men er for mange år siden blevet et selvstændigt speciale med hovedområderne operativ gynækologi, benign gynækologi, urogynækologi, reproduktionsmedicin, onkologisk gynækologi, obstetrik og føtalmedicin.

Gynækologi omfatter forebyggelse, udredning og behandling af både benigne og maligne sygdomme og symptomer i de kvindelige kønsorganer, diagnostik og behandling af fertilitetsproblemer, svangerskabsforebyggelse, svangerskabsafbrydelse og kønshormonbehandling af kvinder. Specialet omfatter endvidere udredning og behandling af forandringer i bækkenbund og nedre urinveje. I samarbejde med retsmedicinsk institut behandler gynækologer ofre for seksualiseret vold.

Obstetrik inklusiv føtalmedicin omfatter sundhedsfremme, forebyggelse, undersøgelser og behandling under svangerskab, fødsel og i barselsperioden. Desuden varetager specialet en stor del af den prænatale genetiske rådgivning, herunder de prænatale diagnostiske prøveudtagninger i samarbejde med kromosomlaboratoriet.

Specialet har en bred berøringsflade til almen praksis, blandt andet vedrørende svangerskabsforebyggelse, svangre omsorg og gynækologiske problemstillinger.

Specialet samarbejder med jordemoderfaget om svangerskab og fødsel. Specialet har endvidere samarbejde vedrørende anæstesi, pædiatri, klinisk genetik, onkologi, patologi, psykiatri, radiologi, intern medicin, retsmedicin, urologi og kirurgisk gastroenterologi, mikrobiologi, klinisk biokemi og center for hæmofili og trombose.

En del af den gynækologiske aktivitet foregår i speciallægepraksis, der overvejende findes i de større byområder. Det drejer sig om den gynækologi, der ikke kræver indlæggelse eller generel anæstesi, inkl. visse ambulante operationer.

Specialets videnskabelige selskab er Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG); se www.dsog.dk for yderligere oplysninger.

I Region Syddanmark findes universitetsafdeling og højt specialiserede funktioner på OUH Odense Universitetshospital - Svendborg Sygehus samt specialafdelinger på regionshospitalerne: Sygehus Lillebælt i Kolding, Sydvestjysk Sygehus i Esbjerg og Sygehus Sønderjylland i Aabenraa.

Odense Universitetshospital er landets største samlede sygehusenhed med såvel lokalfunktioner som højt specialiserede funktioner. Sygehuset har ca. 1200 senge og dækker alle lægelige specialer. Det primære optageområde og landsdelsfunktionen omfatter Region Syddanmark med i alt ca. 1.3 mio. indbyggere. OUH Svendborg Sygehus fungerer som basissygehus i regionen. Der er 306 normerede sengepladser.

Gynækologisk Obstetrik Afdeling D har til huse i indgang nr. 55. Familiecentret og Vuggen på Patienthotellet har indgang nr. 1. Forskningsenheden befinder sig på 10. sal indgang nr. 112.

Afdelingen har en afdelingsledelse bestående af Cheflæge Annemette Wildfang Lykkebo, chefsygeplejerske Pia Dybdal og cheffjordemoder Anette Lund Frederiksen.

Afdelingen er opdelt i følgende fagområder baseret på tværfaglige teams, hvortil ansvar og kompetence i vid udstrækning er delegeret:

- Almen gynækologi
- Urogynækologi
- Infertilitet
- Gynækologisk onkologi
- Obstetrik
- Føtalmedicin

Afdelingen er fysisk opdelt i følgende enheder:

- Afdeling for Graviditet og Barsel (23 senge i Odense og 5 i Svendborg)
- Fødegang med 10 fødestuer i Odense og 4 fødestuer i Svendborg
- Fertilitetsklinik
- Familieambulatorium
- Center for voldtægtsofre
- Gynækologisk afsnit D6 (26 sengepladser)
- Operationsgang
- Gynækologisk ambulatorium i Odense og Svendborg og obstetrisk ambulatorium i Odense, inkl. akut obstetrisk ambulatorium

Afdelingen har hoved- og regionalfunktion inden for gynækologi og obstetrik for Region Syddanmark og har herudover højt specialiserede funktioner inden for følgende områder:

Almen gynækologi:

- Embolisering af fibromer
- Kromosomanomalier
- Hormonforstyrrelser, der skyldes dysfunktion i hypothalamus-hypofyse-gonade akse

Urogynækologi:

- Anal inkontinens
- Fistler
- Smerter og irritative lidelse i skede, blære eller tarm

Fertilitetsbehandling:

- Behandling af HIV-positive patienter
- Præimplantationsdiagnostik
- Kryopræserving af ovarievæv
- Mandlig infertilitet

Gynækologisk onkologi:

- Cervixcancer ud over st. A
- Endometriecancer
- Ovariecancer
- Recidiv af gynækologisk cancer

Obstetrik:

- Sårbare gravide
- Gravide med HIV
- Gravide med aktiv cancersygdom
- Gravide med SLE
- Gravide med alvorlige trombofilitilstande

- Gravide med prægestationel DM
- Gravide med monochoriotiske gemelli
- Gravide med flerfoldsgraviditet og transfusionssyndrom
- Gravide med diagnosticeret placenta accreta og percreta
- Gravide med truende ekstrem for tidlig fødsel
- Gravide med cervixinsufficiens med behov for abdominæk cerclage
- Gravide med misdannelser hos fosteret

Gynækologisk Obstetrisk Afdeling D har et tæt samarbejde med andre afdelinger på Odense Universitetshospital, andre sygehuse i og uden for regionen, praktiserende speciallæger, kommuner og diverse andre offentlige myndigheder.

Afdelingen har undervisnings- og uddannelsesforpligtelse over for medicinske studenter, læger under uddannelse til speciallæge, sygeplejestuderende, jordemoderstuderende samt social- og sundhedsassistentelever.

Afdeling D havde i 2011 10.000 udskrevne stationære patienter, med forbrug på 25.395 sengedage. Der var 75.000 ambulante besøg, 3.200 operationer og 3850 fødsler. Samlet nettodriftsbudget er på ca. 155 millioner kr.

Personalemæssig normering 2023

Den samlede bruttonormering er 460 fordelt på 511 ansatte
Heraf er der ca.

- 70 læger
- 180 plejepersonale
- 180 jordemødre
- 80 øvrigt personale

Hvad lægerne angår, er normeringen aktuelt:

- 38 overlæger, herunder 6 professorer
- 23 afdelingslæger
- 12 reservelæger i speciallægeuddannelse
- 3 introduktionslæger
- 9 reservelæger i speciallægeuddannelse i almen medicin

Overordnet arbejdstilrettelæggelse

Gynækologisk Obstetrisk Afdeling D er opdelt i 2 hovedsøjler; den gynækologiske og den obstetriske søjle. Den gynækologiske søjle er endvidere opdelt i subspecialerne almen gynækologi, urogynækologi og onkogynækologi. Derudover er fertilitetsklinik og føtalmedicin tilknyttet afdelingen. I Svendborg er der fødegang til normale fødende, gynækologisk dagkirurgi, samt almen- og urogynækologiske ambulatorier.

Skemaplanlægningen varetages af Maj-Britt Dahl og Linda Bay.

Uddannelsen varetages af uddannelsesansvarlig overlæge (UAO) Johannes Nicolaisen og uddannelseskoordinerende afdelingslæger (UKAL) Mia Steengaard Olesen og Camilla Præstegaard, UKYL Julie Mantzius Nielsen.

Arbejdsopgaver i obstetrisk søjle:

- Fødegang
- Akut modtagefunktion (Svangre-klinikken)

- Stuegang (kontaktlægeordning)
- Ambulatorium (almen, svangre)
- Ambulatorium (Familiecenter)
- Ambulatorium (medicinsk svangre)
- Ultralyd

Arbejdsopgaver i gynækologisk søjle

- Akut modtagefunktion
- Ambulatorium (almen)
- Ambulatorium (urogyn)
- Ambulatorium (onkogyn)
- Dysplasiambulatorium
- Operationsgang Odense
- Dagkirurgi, Svendborg

Arbejdsopgaver er fordelt på subspecialer/team. Der er speciale-operationsdage og ambulatoriedage.

Fertilitetsklinikken har særskilt personale, arbejdstilrettelæggelse og vagtdækning.

Arbejdstider og vagtfunktion

Almindelig dagarbejdstid er:

- Mandag – søndag kl. 08.00-15.24
- Aften-nattevagt: kl. 15.00-08.30

Lægerne møder i afdelingens konferencerum kl. 08.00.

Konferencer og undervisning

Morgenkonference:	kl.08.00-08.15 i konferencelokalet. Information om vagtforløbet. Planlægning af dagsprogrammet.
Fødegangskonference:	kl. 08.15-08.30. Obstetrisk søjle, på Fødegangen. Gennemgang af fødende patienter, prioritering af dagens opgaver.
Pædiaterkonference:	torsdag kl. 08.30-09.00. Fødegangen. Fælles konference med pædiatere, hvor fælles patienter gennemgås.
Gyn.konference:	kl. 08.15-08.30, gynækologisk søjle, på D6. Gennemgang af problempatienter og prioritering af dagens opgaver.
Onsdagsundervisning:	kl. 08.15-09.00 i konferencelokalet. Ekstern og intern undervisning.
Mandagsundervisning:	kl. 14.30-15.24 Afdelingens interne undervisning, der går på skift mellem alle.
Fredagsundervisning:	kl. 08.30-09.00: Fødegangen. Gennemgang af instrukser og cases. Undervisning af alle uddannelsessøgende læger for læger og jordemødre.

Præsentation af uddannelsesforløbet

Hoveduddannelsen i gynækologi og obstetrik i Region Syddanmark skal finde i udgangspunktet sted ved to afdelinger, hvor fase 2 og 4 foregår på et regionshospital (Esbjerg, Aabenraa eller Kolding) og fase 3 finder sted på Odense Universitetshospital hvor Odense har regionens højtspecialiserede funktioner. Ansættelsesperioden er 48 måneder, heraf seks måneders ansættelse på kirurgisk afdeling inklusiv et fokuseret ophold i urologi.

Formålet med den gynækologisk-obstetriske hoveduddannelse er, at den uddannelsessøgende skal:

- Opnå kompetencer, der gør det muligt at varetage vagtarbejdet, og under ledelse af overlæge varetage det daglige arbejde på en gynækologisk obstetriske afdeling.
- Tilegne sig viden, færdigheder og holdninger på et niveau, så han/hun selvstændigt kan undersøge og udrede alle almindeligt forekomne gynækologiske og obstetriske sygdomme.
- Blive i stand til at varetage egen faglige udvikling.
- Blive i stand til at varetage klinisk undervisning og supervision.
- Blive fortrolig med at inddrage etiske problemstillinger.
- Blive i stand til at udvikle interesseområder på internationalt niveau.

I hoveduddannelsen vil der indgå kurser og forskningstræning, færdighedsudviklende perioder samt klinisk fokuserede ophold i subspecialerne.

Specialet gynækologi og obstetrik har et nationalt teoretisk uddannelsesprogram, der afvikles i løbet af de første 18-24 måneders ansættelse.

I hoveduddannelsen indgår;

- 9 specialespecifikke kurser af 2 - 4 dages varighed samt et færdighedskursus i operativ gynækologi på 5 dage
- Forskningstræningsmodul (20 dage)
- SOL 1-3 (9 dage)
- en obligatorisk færdighedsudviklende periode i obstetriske ultralyd, onkogynækologi, urogynækologi og fertilitet

Af målbeskrivelsen og logbogen fremgår de kompetencer, der skal opfyldes i hoveduddannelsen:

<http://dsog.dk/wp/wp-content/uploads/2013/02/document.pdf>

Forskningstræning på 20 dage er beskrevet på (<http://sundhedsstyrelsen.dk/da/uddannelse-autorisation/special-og-videreuddannelse/laege/forsknings-traeningsmodul>) og den regionspecifikke vejledning inklusiv frister findes på <http://dsog.dk/wp/uddannelse/forskningstraening/> .

Fase 3: Forløbet på OUH-Svendborg

I løbet af de 18 måneders ansættelse vil man undervejs være skemalagt til henholdsvis

- 7 måneders obstetrik
- 6 måneders almen gynækologi
- 3 måneder urogynækologi
- 2 måneders interesseophold.

Der vil derudover være to ugers fokuseret ophold i onkologisk gynækologi samt 2 x 1 uges fokuseret ophold i ultralyd, en uges fokuseret ophold i fertilitetsklinikken og endelige enkelte dage i specialambulatorier, hhv. en dag i DM-ambulatoriet for gravide, PCOS-ambulatoriet og sphincter-ambulatoriet.

I den obstetriske søjle vil man initielt blive prioriteret til fødegangen, hvor formålet er at få uddybet kendskabet til den patologiske fødsel. Man vil hurtigt få en følgevagt med vagtholdet. Man vil deltage i ambulatorierne, stuegangen og det akutte fødegangsarbejde. De fokuserede ophold på 2 x 1 uge i føtalmedicinen er færdighedsudviklende i forhold til H31 og H32 (se gennemgangen senere). Man vil få fokuseret ophold i sphincter-ambulatoriet, hvor man vil se transrektal ultralyd af de heledede sphincterrupturer og rådgivningen af disse patienter ift. til kommende fødselsmetode. Der vil også være en dag med fokuseret ophold i diabetes-ambulatoriet. Opholdet i obstetriske søjle samt det løbende vagtarbejde under hele opholdet fokuserer på kompetencerne H28-47.

I den almen gynækologiske søjle vil man deltage i de daglige konferencer, gå stuegang på de indlagte, deltage på operationsgangen og de ambulatorierne både i Odense og Svendborg. Efterhånden bliver næsten alle laparoskopiske hysterektomier på OUH udført robotassisteret. Én dag om ugen bliver de mindst komplicerede hysterektomier udført på robotlejet i Svendborg, hvor man fra afdelingens side vil prioritere, at en kursist kan sidde med i nabokonsollen og udføre deloperationer. På sigt forventer vi, at kursister er oplært i basale robotkirurgiske kompetencer allerede i fase 2, og indtil dette er implementeret vil vi tilbyde fokuseret oplæring i basal robotkirurgi. Denne oplæring består af et teoretisk online-kursus, arrangeret af producenten og herefter et simulatorkursus i træningskonsollen. Man vil ligeledes komme med i fokuseret ophold i PCO-ambulatoriet, hvor også en endokrinolog deltager. Opholdet i almengynækologi fokuserer på kompetencerne H1-17.

I den urogynækologiske søjle fokuseres der på kompetence H20-22 og man deltager i ambulatoriearbejdet og operationerne, både i Odense og i Svendborg.

Herudover er der fokuserede ophold på en uge i fertilitetsklinikken, hvor man vil se de specialiserede fertilitetsbehandlinger, der udføres her med henblik på at opnå H18. Der vil desuden være to ugers fokuseret ophold i onkologisk gynækologi med fokus på at opnå kompetencerne H23-27.

De sidste to måneders ophold aftaler man med skemalægger, vejledere og de forskellige team hvor skal lægges. Det kan være et område man interesserer sig særligt for, eller en søjle man vil prioritere i forhold til at få godkendt kompetencer.

Kompetencer

Kompetencemålene, der ligger til grund for målbeskrivelsen er beskrevet i "Rapporten om de syv lægeroller", Sundhedsstyrelsen maj 2012, hvor begrebet kompetence defineres som: lægens evne til at udføre de opgaver og udfylde de roller, der forventes på et givet tidspunkt i lægens professionelle udvikling. Kompetencebegrebet omhandler viden, færdigheder og holdninger, dvs. både kognitive og metakognitive færdigheder. Kompetencevurderingen foregår i relation til arbejdssituationen og omfatter flere roller: <http://sundhedsstyrelsen.dk/publ/Publ2013/08aug/KompetenceVurdMetoder.pdf>

Kompetencevurderingsmetoderne er tilpasset specialet Gynækologi og Obstetrik og er baseret på gældende praksis og erfaringer inden for specialet. De anførte metoder er obligatoriske, således at en given kompetence vurderes med de samme redskaber på alle afdelinger. Kompetencevurdering medvirker til at strukturere og optimere læring. På <http://dsog.dk/wp/uddannelse/> findes en beskrivelse af den praktiske gennemførelse af de kompetencevurderingsmetoder, der skal anvendes samt relevante skemaer.

Metoder til kompetencevurdering

Målbeskrivelsen indeholder en detaljeret beskrivelse af de anvendte evalueringsmetoder <http://dsog.dk/wp/uddannelse/>.

1. Superviseret klinisk arbejde

2. Struktureret vejledersamtale med cases
3. Checkliste til dokumentation af gennemførte procedure
4. Struktureret observation)
 - OSATS (*Objective Structured Assessment of Technical Skills*), OSALS (*Objective Structured Assessment of Laparoscopic Skills*), OSAVE (*Objective Structured Assessment of Vacuum Extraction*) samt OSAUS (*Objective Structured Assessment of Ultrasound Skills*)
 - Struktureret observation med brug af procedurespecifikke checklister på udvalgte procedurer
 - Indsamling af billedokumentation af ultralydsundersøgelser med struktureret observation (OSAUS)
5. Helhedsvurderinger af komplekse kompetencer
 - Mini-Cex
 - 360°'s feedback
6. Retrospektive/refleksive kompetencevurderingsmetoder
 - Casebaseret diskussion inklusiv refleksion
7. Formidling: undervisningsopgaver og præsentation (Journal club, præsentation efter A-kursus, undervisning på afdelingen)
8. Vurdering af evne til kritisk akademisk tænkning –evidensbaseret medicin/ bedste praksis
9. Færdighedstræning kombineret med struktureret feedback (LapSim, blackbox, fantomer)
10. Struktureret operativ træning (OSATS, OSALS, superviserede operationer, deloperationer)
11. E-learning (STAN, CTG)

Evaluering af uddannelsen

Enhver uddannelsessøgende tildeles 2 hovedvejledere (1 speciallæge fra gynækologisk søjle og 1 fra obstetrik søjle). Hovedvejlederen og den uddannelsessøgende læge skal i samarbejde sikre, at opnåede kompetencer bliver attesteret.

Hovedvejleder er i samarbejde med den uddannelsessøgende ansvarlig for at afholde introduktionssamtale inden for den første måned i ansættelsen, med henblik på at etablere et uddannelsesprogram, der tilgodeser, at den uddannelsessøgende opnår de ønskede kompetencer. Der skal gennemføres justerende samtaler, jf. opfølgningsskemaerne.

Ved fokuserede ophold varetager den ansvarlige læge for det pågældende område hovedvejlederfunktionen; fx i ultralyd er det den ultralydsansvarlige overlæges ansvar at sikre, at den uddannelsessøgende opnår de nødvendige kompetencer.

Ved slutevalueringen deltager hovedvejleder og ved behov også den uddannelsesansvarlige overlæge.

Obligatoriske kompetencer

	Kompetence	FBE1	HSE: OUH-Svendborg	FBE2
H1	Basalkirurgiske kompetencer (D) Bl.a. håndteringen og navngivningen af utensilier og korrekt anvendelse. Kendskab til anatomi og varianter. Kunne varetage postoperative forløb. Kunne pakke abdomen.		Godkendt kursus i operativ gynækologi. Checkliste til åbning/lukning af abdomen (ca. 10). OSATS	
H2	Laparoskopi (D) Bl.a. kunne udføre sterilisation og klassiske adneks operationer	Ca. 10	Ca. 30 Godkendt kursus i operativ gynækologi. Færdighedsudviklende periode i operativ gynækologi. OSATS og OSALS	Ca. 10
H3	Hysteroskopi (D) Bl.a. udføre diagnostisk hysteroskopi (fx minihysteroskopi), resecere polypper og fibromer	Ca. 10	Ca. 10 Godkendt kursus i operativ gynækologi. Færdighedsudviklende periode i gynækologisk kirurgi	Ca. 10
H4	Robotkirurgi (A) Bl.a. viden om docking og Nødprocedure		Se H5	
H5	Hysterektomi (B) Bl.a. kendskab til indikationer og komplikationsrisici. Kunne udføre hysterektomi med valgfri metode	Ca. 5	Ca. 5 Godkendt kursus i operativ gynækologi Avanceret laparoskopisk simulation Deloperationer på robot	Ca. 5
H6	Teoretisk viden inden for benign gynækologi Bl.a. AUB, polypper, vulvalidelser, endometriose, ovariecyster, voldtægt		Godkendt kursus i Benign Gynækologi guidelines, selvstudium	
H7	Teoretisk viden inden for Reproduktionsmedicin del 1 – gynækologisk endokrinologi Bl.a. sene pubertetsforstyrrelser, POF, PCOS, klimakteriet, kontraktion, syndromer, intersextilstande		Godkendt kursus i reproduktionsmedicin 1 – gynækologisk endokrinologi Guidelines, selvstudium	
H8	Teoretisk viden indenfor; Reproduktionsmedicin del 2 - fertilitetsudredning, behandling og rådgivning Bl.a. kunne redegøre for diagnostik og behandling af mandlig og kvindelig infertilitet, kunne beskrive de avancerede behandlingsmetoder, kendskab til lovgivning		Godkendt kursus i reproduktionsmedicin 2 – gynækologisk endokrinologi Guidelines, selvstudium	
H9	Gynækologisk ultralyd (D) Bl.a. kunne foretage en systematisk beskrivelse af uterus, endometrie, ovarier, rumopfyldende processer, ascites		Struktureret observation gynækologisk ultralydsscanning evt. med OSAUS. Indsamling af billedokumentation, som vurderes når man har nået 20 kvalificerede UL-undersøgelser af hhv uterus, intrakavitære processer, ovarier, rumopfyldende processer og fri væske	

			Indsamlingen af billeder foregår under hele uddannelsen	
H10	Underlivssmerter (D) Bl.a. kunne udrede, informere og tilrettelægge behandling af akutte og kroniske underlivssmerter		Superviseret klinisk arbejde + casebaseret diskussion. Kan evt. foretages på FBE	
H11	Vulvalidelser (D) Bl.a. kunne udrede, rådgive og behandle patienter med dermatologiske/infektiose/dysplastiske lidelser		Superviseret klinisk arbejde + casebaseret diskussion. Skemalagt til en eller flere dage i vulva-ambulatoriet	
H12	Abnorm uterin blødning (D) Bl.a. kunne udrede, rådgive, behandle og kontrollere patienter med AUB		Godkendt kursus i benign gynækologi Superviseret klinisk arbejde + casebaseret diskussion, kan evt. foretages på FBE Mini-CEX	
H13	Klimakteriet (D) Bl.a. kunne identificere og behandle klimakterielle gener. Kunne rådgive om og iværksætte hormonterapi (HT) såvel systemisk som lokal behandling		Godkendt kursus i reproduktionsmedicin 1 – gynækologisk endokrinologi Casebaseret diskussion, kan evt. foregå på FBE	
H14	Amenoré og oligomenoré evt. med hirsutisme og galaktore (D) Bl.a. kunne identificere, foretage basal udredning og visitere relevant ved primær amenoré Identificere, foretage basal udredning, behandle og rådgive ved oligomenore og PCOS. Kunne rådgive og informere om indikationer og kontraindikationer for hormonsubstitution (HRT) ved ovariel dysfunktion Identificere og visitere relevant i samarbejde med speciallæge ved mistanke om eller fund af kromosomforstyrrelser, genitale anomalier eller intersex tilstande		Superviseret klinisk arbejde Mini-CEX – gynækologisk ambulatorium Fokuseret ophold i PCO/Endo-ambulatorie	
H15	Ovariecyster (D) Bl.a. kunne udrede, informere om, behandle og kontrollere ovariecyster. Anvende mønstergenkendelse samt biomarkører (inkl. vurdering af RMI) og på basis heraf visitere patienten		Godkendt kursus i benign gynækologi Casebaseret diskussion Struktureret observation af gynækologiske ultralydsscanning evt. med OSAUS Vurdering af indsamlede scanningsbilleder af adneks udfyldninger (ca. 20) Opsamles over hele uddannelsen	

H16	Gynækologiske infektioner (D) Bl.a. kunne udrede, informere om og tilrettelægge behandling af underlivsinfektioner, absces, bartholins cyste, seksuelt overførte infektioner		Kunne udrede, informere om og tilrettelægge behandling af underlivsinfektioner, absces, bartholins cyste, seksuelt overførte infektioner Godkendt kursus i benign gynækologi Casebaseret diskussion, superviseret klinisk arbejde. Kan evt. foregå på FBE	
H17	Tidlige graviditetskomplikationer Bl.a. kunne udrede, informere om og tilrettelægge kontrol og behandling af PUL og EUG (E) Foretage basal udredning og rådgivning ved abortus habituais (C).		Superviseret klinisk arbejde Supervision af AP og I-læger Casebaseret diskussion (1 case) Kan evt. foregå på FBE	
H18	Infertilitet (D) Bl.a. kunne udrede, informere om og iværksætte basal udredning for infertilitet, herunder kunne skelne mellem behandling ved anovulation og ved normal ovulation samt hvis relevant visitere til specialafsnit Forebygge, diagnosticere og behandle ovariealt hyperstimulationssyndrom Foretage risikovurdering i forhold til optimering af graviditetschance/abortrisiko og rådgive om graviditetschance hos kvinder >30 år		Godkendt kursus i Reproduktionsmedicin – fertilitetsudredning, behandling og rådgivning. Fokuseret ophold på fertilitetsklinikken på OUH	
H19	Incest og seksualiseret vold Bl.a. kunne identificere, informere og visitere relevant i samarbejde med speciallæge ved mistanke om seksualiseret vold (akut samt ved senfølger) herunder kende til principperne for sporsikring og landets modtagecentre og til indholdet i disse centres tilbud		Godkendt kursus i benign gynækologi Superviseret klinisk arbejde	
H20	Teoretisk viden inden for urogynækologi Bl.a. kunne redegøre for anatomi, ætiologi, patofysiologi, epidemiologi, behandlingsmuligheder, sociale og sexologiske konsekvenser ved urin inkontinens, prolaps og anal inkontinens. Redegøre for operationsmetoder, kort- og langsigtede komplikationer til urogynækologiske indgreb Indberette til den nationale database DUGABASE (Dansk Urogynækologisk Database)		Godkendt kursus; Urogynækologi	
H21	Urogynækologiske lidelser (D)		Superviseret klinisk arbejde i de urogynækologiske ambulatorier	

	Bl.a. kunne udrede, informere om og tilrettelægge behandling og kontrol af urogynækologiske lidelser, herunder gradere prolaps, tolke VVS og blevejningstest, måle residualurin med UL/kateter, bedømme indikation for avanceret undersøgelse af involverede organer, inklusiv urodynamisk undersøgelse, bedømme indikation for operativt indgreb, herunder kende forskel på indgreb, der anvendes til operation for inkontinens og prolaps. Kunne tilrettelægge postoperativt kontrolprogram og vurdere eventuelle senkomplikationer		Mini-CEX – urogynækologiske ambulatorium	
H22	Urogynækologiske operationer (C-B) Bl.a. kunne foretage vaginale operative indgreb: cystocele (C, ca. 10), rectocele og perineoplastik (B, ca. 5-10)	Ca. 5	Ca. 5, herunder 1-2 perineoplastikker eller rectoceler	Ca. 5
H23	Teoretisk viden om gynækologisk onkologi Bl.a. kunne redegøre for fysiologi, pato-fysiologi, epidemiologi, ætiologi, social og sexologisk betydning af gynækologiske cancersygdomme. Redegøre for stadieinddeling og behandlingsmuligheder, betydningen af familiær disposition til ovarie-, endometrie - og mammacancer, indikationer for profylaktiske tiltag herunder sterilisation, bilateral salpingooforektomi og hysterektomi. Kendskab til kræftpakkeforløb korrekt registrering og kodning		Godkendt kursus i gynækologisk onkologi	
H24	Gynækologiske præcancerer – cervix (D) Bl.a. kunne informere om, udrede, behandle og kontrollere gynækologiske præcancerer, herunder udføre KBC (E), konisation (ca. 15), inklusiv informere om senfølger, herunder risiko for præterm fødsel (D). Tolke patologisvar inkl. HPV status og rådgive om HPV vaccination	Ca. 5 konisationer	Ca. 5 konisationer Superviseret klinisk arbejde Casebaseret diskussion (1 case) Kan evt. foregå på FBE	Ca. 5 konisationer

H25	Gynækologisk cancer (D) Bl.a. kunne udrede og informere ved mistanke om gynækologisk cancer i henhold til kræftpakkeforløb, herunder udføre og tolke præoperative undersøgelser samt visitere til specialafsnit. Ved mistanke om recidiv informere patienten og initiere udredning samt visitere til specialafsnit		Færdighedsudviklende ophold på onko gynækologisk afsnit Supervision af den svære samtale Casebaseret diskussion (1 case) Mini-CEX – onkogynækologi	
H26	Palliativ behandling (D) Bl.a. kunne vurdere behov for og i samarbejde med speciallæge udøve palliativ behandling inklusiv smertebehandling ved uhelbredelig sygdom, og sikre en værdig behandling i forbindelse med livets afslutning		Casebaseret diskussion (1 case) Superviseret klinisk arbejde	
H27	Genetisk cancer (B/C) Bl.a. kunne udrede, rådgive, behandle og visitere patienter med genetisk disposition til gynækologisk cancer (BRCA/HNPCC) og i samarbejde med speciallæge inddrage tværfaglige eksperter (klinisk genetiker/onkologer) samt egen læge		Casebaseret diskussion (1 case) Superviseret klinisk arbejde	
H28	Føtalmedicin		Godkendt kursus: Føtalmedicin	
H29	Antepartal		Godkendt kursus: Antepartal obstetrik	
H30	Intrapartal		Godkendt kursus: Intrapartal obstetrik	
H31	Obstetriske ultralyd inkl. intrauterin væksthæmning (D) Bl.a. kunne udrede og tilrettelægge kontrol for gravide med intrauterin væksthæmning, herunder kunne udføre estimat af fostervægt, BPD, OFD, AO og FL samt AFI og DVP med UL (D). a. umbilicalis flow (D), ACM-flow (B) samt tolke antenatal CTG og stresstest		Superviseret klinisk arbejde Færdighedsudviklende periode i UL CTG e-læring/STAN Casebaseret diskussion (2 cases) Vurdering af billeddokumentation for ca. 25 kvalificerede billeder af hvert af det nævnte. Indsamles over hele uddannelsen	
H32	Prænatal diagnostik Bl.a. kunne informere om hvad der kan identificeres ved nakkefoldsscanning og misdannelsesscanning, prænatale diagnostiske procedurers komplikationer (CVS, AC) samt hvordan risiko for arvelige og medfødte sygdomme vurderes		Struktureret klinisk arbejde Færdighedsudviklende periode i UL på både FBE og HSE Casebaseret diskussion (1 case)	
H33	Svangre omsorg for medicinske og psykiske syge gravide (D)		Deltagelse i obstetriske ambulatorie samt familieambulatoriet Casebaseret diskussion (2 cases)	

H34	Graviditetskomplikationer (D) Bl.a. kunne udrede og behandle gravide med graviditetskomplikationer som hyperemesis, gestationel diabetes, leverkløe, tromboemboli, bækkenrelaterede gener, polyhydramnion og infektionssygdomme i graviditet og fødsel, herunder GBS		Deltagelse i stuegang på svangre afsnit, akutfunktioner i vagterne og deltagelse i obstetrisik ambulatorie Mini-CEX (svangre ambulatorium)	
H35	Foetus mortuus og senabort (D) Kunne diagnosticere med UL, behandle, udrede og informere ved foetus mortuus og aborter i 2. trimester, samt rådgive i forbindelse med ønske om ny graviditet.		Casebaseret diskussion (1 case) Kan foregå på FBE	
H36	Præterm fødsel (D) Kunne udrede og behandle truende for tidlig fødsel og præterm vandafgang, herunder kunne foretage cervixmåling ved vaginal UL samt tage stilling til fødselsmåde Etablere samarbejde omkring den fødende kvinde og partner		Superviseret klinisk arbejde Færdighedsudviklende periode i UL Vurdering af billeddokumentation Ca. 25 cervixbilleder, heraf mindst 10 med patologisk fund	
H37	Blødning i 3.trimester (D) Kunne udrede og behandle blødning i 3. trimester, herunder kunne anvende UL til at vurdere lokalisation af placenta		Casebaseret diskussion (1 case) Kan også foregå på FBE	
H38	Præeklampsi (D) Udrede og behandle hypertension, præeklampsi og eklampsi		Casebaseret diskussion (1 case) Kan også foregå på FBE	
H39	Igangsætning af fødsel (D) Kunne vurdere indikation for, metode til og komplikationer ved igangsætning af fødsel, herunder kunne informere om igangsætningsmetoder inkl. risici herved		Casebaseret diskussion (1 case) Kan også foregå på FBE	
H40	Den komplicerede vaginale fødsel (D) Bl.a. kunne diagnosticere og behandle det protraherede fødselsforløb, herunder tolke partogram, stille indikation for HSP eller S-drop. Kunne diagnosticere og behandle akut intrauterin asfyksi, herunder tolke intrapartum CTG/STAN og vurdere indikation for forløsning, udtage og tolke skalp blodprøve, stille indikation for og anlægge vacuumextraction, anvende metoder til intrauterin genoplivning, lede den komplicerede vaginale fødsel, etablere samarbejde omkring den fødende kvinde og partner		Superviseret arbejde i vagterne og når der varetages fødegangsfunktion i dagstid Casebaseret diskussion inkl. CTG (2 cases) Checkliste til dokumentation af vacuumextraction over hele uddannelsen	
H41	Underkroppræsentation (C) Kunne diagnosticere samt vurdere fødselsmåde og hvis relevant kunne		Superviseret klinisk arbejde Færdighedstræning på fødefantom	

	<p>behandle abnorm fosterpræsentation, herunder vurdere fosterpræsentation ved udvendig og vaginal undersøgelse og/eller ultralyd, foretage udvendig vendingsforsøg, demonstrere forløsning af underkropspræsentation på fantom og ved sectio. Kunne informere om vaginal fødsel versus sectio ved underkropspræsentation</p>			
H42	<p>Gemelli (C) Kunne diagnosticere, informere og tilrettelægge svangre omsorg og fødselsmåde for gemelli inkl. redegøre for choriocitet og amniocitet (B) Lede den vaginale gemellifødsel (C)</p>		<p>Superviseret klinisk arbejde Teamtræning inkl. træning på fantom Checkliste til dokumentation af gemellifødsler (ca. 3 over hele uddannelsen)</p>	
H43	<p>Sectio (E) Stille indikation for og udføre sectio, herunder det komplicerede elektive sectio, grad 1 og 2 sectio, kunne håndtere perioperative komplikationer, vurdere behov for debriefing. Kunne informere og rådgive patienter med ønske om sectio på maternal request samt VBAC</p>		<p>Deltage i afdelingens teamtræning, deltage i elektive sectio samt udføre OSATS på akutte i vagterne</p> <p>Checkliste til dokumentation af grad 1 og grad 2 sectio samt komplicerede elektive sectio over hele uddannelsen</p> <p>Casebaseret diskussion (1 case)</p>	
H44	<p>Sphincterruptur (D) Kunne diagnosticere og suturere sphincterruptur og komplicerede vaginale bristninger samt planlægge kontrol, herunder anbefaling af fødselsmåde ved kommende graviditet</p>		<p>Superviseret klinisk arbejde e-læring</p> <p>Checkliste til dokumentation af sutur af sphincterruptur, opsamlet over hele uddannelsen</p>	
H45	<p>Postpartum blødning (D) Kunne udrede og behandle blødning postpartum, herunder kunne udføre colluminspektion og suturere collumrift, udføre manuel placenta fjernelse, på fantom kunne demonstrere anlæggelse af B-Lynchsutur, tolke blodprøvesvar, iværksætte væskebehandling og evt. transfusion i samarbejde med de ansvarlige anæstesiologer, indgå i det tværfaglige team på fødegangen og kunne reflektere over egen rolle i forhold til samarbejdspartnere og arbejdsopgaver på fødegangen.</p>		<p>Deltagelse i afdelingens teamtræning</p> <p>Checkliste til dokumentation af manuel placenta fjernelse</p> <p>Casebaseret diskussion (2 cases)</p>	
H46	<p>Neonatal genoplivning (D) Kunne vurdere det nyfødte barn, herunder iværksætte den initiale behandling med genoplivning, udføre objektiv undersøgelse af det nyfødte barn og vurdere indikation for visitation til pædiatrisk vurdering</p>		<p>Godkendt kursus i genoplivning af nyfødte</p> <p>Deltage i pædiaterkonferencen</p>	
H47	<p>Puerperiet (D)</p>		<p>Deltagelse i stuegang på barselsafsnittet</p>	

	Kunne udrede, vurdere, informere om og behandle komplikationer i puerperiet, herunder endometritis, retineret væv, tromboemboli, mastitis, postoperative komplikationer efter sectio, herunder Ogilvies syndrom		Casebaseret diskussion (1 case)	
H48	Kommunikation (mundtlig) Kunne udvise respekt og skabe tillid, udvise indlevelsesevne, tilpasse sprog til målgruppe og situation, anvende sikker kommunikation (ISBAR, closed loop) Kunne varetage den vanskelige samtale/svære besked og sikre patientens forståelse om livstruende sygdom, alvorlige ante- og perinatale tilstande, foetus mortuus, genetisk disposition. Kunne fremlægge lægefaglige problemstillinger klart og tydeligt i forbindelse med konferencer teammøder og i dialogen med samarbejdspartnere		Godkendt kursus i Kommunikation og information Indgår i strukturerede hovedvejledersamtaler, casebaseret diskussion samt MiniCEX 360°'s feedback	
H49	Kommunikation (skriftlig) Kunne formidle et skriftligt budskab uafhængig af medie, så det er forståeligt for patient og samarbejdspartnere (fx journal, epikriser, erklæringer, breve mm.)		Godkendt kursus i Kommunikation og information Strukturerede hovedvejledersamtaler Godkendelse af skriftligt materiale	
H50	Samarbejde (teamsamarbejde) Kunne tage initiativ til, deltage i og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde herunder kunne skabe tillid til samarbejdspartnere og respektere deres faglighed, indgå i et teamsamarbejde (enten lede eller indgå konstruktivt som team medlem) omkring patienten, sammenstille og koordinere informationer fra primærsektor, speciallægepraksis samt andre afdelinger for at kunne sikre og medvirke til et sammenhængende patientforløb f.eks. ved indlæggelse eller overflytning, sikre konstruktiv og relevant feedback samarbejdspartnere imellem		Deltagelse i generelle kurser; SOL 1-3 Indgår i struktureret hovedvejledersamtaler, casebaseret diskussion samt MiniCEX 360°'s feedback	
H51	Lederrollen i den komplekse kliniske situation Kunne lede en klinisk situation, hvor teamet er tværfagligt sammensat og indtage en lederrolle i akutte, kritiske situationer fx kunne prioritere arbejdet på en fødegang, kunne lede det akutte patologiske fødselsforløb, identificere behovet for debriefing, lede og organisere behandlingen af den kritisk syge patient, sikre visitation		Generelle kurser; SOL 1-3 Deltagelse i teamtræning Superviseret klinisk arbejde Indgår i struktureret hovedvejledersamtaler, casebaseret diskussion samt MiniCEX 360°'s feedback	

	af piger og kvinder udsat for incest og seksualiseret vold			
H52	<p>Planlægning af det daglige og akutte arbejde i afdelingen Bla. kunne prioritere egen arbejdsindsats og prioritere mellem forskellige arbejdsfunktioner, tilrettelægge, prioritere og uddelegere arbejdsopgaver, kunne lede relevante konferencer, deltage i implementeringen af evidensbaseret tiltag og pakkeforløb</p>		<p>Indgår i struktureret hovedvejledersamtaler, casebaseret diskussion samt MiniCEX 360°'s feedback</p>	
H53	<p>Lovgivning og regelsæt inden for Gynækologi og Obstetrik Kunne redegøre for lovgivning og regelsæt for samt kunne anvende/handle på disse i praksis: visitationsregler, frit sygehusvalg, specialeplan, journalindsigt, klageadgang, patientforsikring, patientombuddet, utilsigtede hændelser, patientsikkerhed, de paragraffer i straffe- og serviceloven, der omhandler voldtægt, seksuelt misbrug og skærpet indberetningspligt, Sundhedsloven (behandlingsgaranti m.m.)</p>		<p>Godkendt kursus; SOL 1-3 og Kommunikation og information</p> <p>Deltage i visitation sammen med speciallæge/sygeplejerske/jordemoder, evt. også på FBE</p>	
H54	<p>Kvalitetssikring og udvikling Kunne beskrive den danske kvalitetsmodel og akkreditering, Indberette til relevante kliniske kvalitetssikringsdatabaser inden for specialet, utilsigtede hændelser og bivirkninger. Bidrage til perinatal audit, komplikationskonferencer. Udføre en korrekt diagnosekodning og ydelsesregistrering</p>		<p>Deltagelse i forskningstræningen og SOL 1-3</p> <p>Audit med fokus af egen klinisk praksis indgår i en struktureret hovedvejledersamtale</p>	
H55	<p>Sundhedsfremmende adfærds betydning for den gynækologiske og obstetriske patient Kunne vejlede og rådgive om optimering af sundhed i forhold til kost, rygning, alkohol, motion (KRAM) Informere om den øgede risiko ved rygning, alkohol, overvægt, diabetes mellitus (DM) mm forud for operative indgreb, fertilitetsbehandling og graviditet Foretage screening og profylakse i henhold til vedtagne forløbsprogrammer (prænataldiagnostisk, cervixscreening, HPV mm.) samt sikre information om fordele og ulemper</p>		<p>Specialespecifikke kurser (flere)</p> <p>Indgår i struktureret hovedvejledersamtaler, casebaseret diskussion samt MiniCEX</p>	
H56	<p>Sundhedsfremme i egen afdeling og hospital Kunne arbejde for at forbedre det psykiske og fysiske arbejdsmiljø</p>		<p>Godkendt kursus SOL1-3</p>	

	Kunne angive relevante organisationer for sikkerhed og samarbejde på arbejdspladsen fx medarbejderudvalg, Sikkerhedsudvalg mv.			
H57	Teoretisk viden om evidensbaseret medicin Opsøge, vurdere og anvende ny viden kritisk Kunne formidle evidensbaseret viden i forbindelse med konferencer i afdelingen og i faglige diskussioner		Godkendt forskningstræningsmodul eller erhvervet akademisk grad	
H58	Evidensbaseret praksis Opsøge, vurdere og anvende ny viden kritisk Kunne formidle evidensbaseret viden i forbindelse med konferencer i afdelingen og i faglige diskussioner		Deltagelse i konferencer og teammøder Deltage i guidelinegrupper og/eller lokale/regionale grupper vedr. kliniske retningslinjer Indgår i struktureret hovedvejledersamtaler, casebaseret diskussion samt MiniCEX	
H59	Uddannelse og formidling Undervise medicinstuderende, kolleger og andet personale, herunder bruge relevante læringsmetoder		Struktureret feedback på præsentation/oplæg	
H60	Ansvar for egen læring Fastholde og udvikle egne faglig kompetence, herunder tage ansvar for egen læring/uddannelse		Selvstudier Audit på egen klinisk praksis (indgår i struktureret hovedvejledersamtale) Indhente data vedrørende egen klinisk praksis fx operationer, procedure, patientforløb mm.	
H61	Professional – lægen selv/individniveau Kunne erkende egne faglige grænser og opsøge fornøden assistance. Kunne handle i balance mellem den personlige og lægefaglige rolle. Identificere og kunne forholde sig reflektivt til et etisk dilemma samt kunne forslå løsningsmodeller til håndtering af de etiske problemer (fx indenfor prænatal diagnostik, assisteret reproduktion, præterm fødsel)		Indgår i struktureret hovedvejledersamtaler, casebaseret diskussion samt MiniCEX 360°'s feedback	
H62	Professional – organisationsniveau Kunne udvise respekt for andres autonomi og integritet. Udvide respekt for andres normer og værdier, agere som rollemodel, kunne give, modtage og anvende feedback konstruktivt i forhold til samarbejdspartnere/kolleger. Kunne erkende uprofessionel adfærd og kunne bidrage til håndtering af dette.		Godkendt kursus i Kommunikation og information Indgår i struktureret hovedvejledersamtaler, casebaseret samt Mini-CEX 360°'s feedback	

Gynækologisk Obstetrisk afdeling D, OUH-Svendborg

www.ouh.dk